

Metsä Fibre
Kemin tehdas

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Viestikatu 1
90100 Oulu

Viite: Ympäristölupapäätös Kemin sellutehtaan ympäristölupa, lupamääräykset 43 ja 44

ILMOITUS METSÄ FIBRE OY KEMIN OLEMASSA OLEVAN SELLUTEHTAAN TOIMINNAN LOPETTAMISESTA

Metsä Fibre Oy ilmoittaa lopettavansa Kemin nykyisen sellutehtaan toiminnan tehdasalueelle rakennettavan uuden biotuotetehtaan käynnistymisen johdosta. Tehtaan tuotannollinen toiminta tulee päättymään vuoden 2023 kolmannella kvartaalilla (heinä-syyskuu) noin viikkoa ennen biotuotetehtaan tuotannollista käynnistymistä. Täsmällinen toiminnan lopettamisajankohta riippuu uuden biotuotetehtaan valmistumisesta. Se ilmoitetaan erikseen tehtaan valvovalle viranomaiselle päivämäärän tarkennuttua. Olemassa olevista käyvän tehtaan toiminnoista jäävät edelleen biotuotetehtaan käyttöön voimalaitoskattila K10 sekä keittämön Kamyri 1 -keitin (jatkossa osana Metsä Boardin toimintaa). Kemin metsäteollisuusintegraatin toiminta jatkuu muilta osin ennallaan.

Nykyisen Kemin sellutehtaan ympäristölupa ottaa kantaa tehtaan lopettamiseen lupamääräyksissä 43 ja 44.

43. Toiminnan muutoksista on hyvissä ajoin ennen niiden toteuttamista ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle. Ilmoitus on tehtävä myös toiminnan pysyvästä lopettamisesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta. Jos toiminnasta tai sen muutoksesta aiheutuu tai uhkaa aiheutua sellaisia päästöjä tai ympäristövaikutuksia, joihin tällä päätöksellä ei ole lupaa myönnetty, asiasta on viipymättä ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Kemin kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisille. Ilmoitukseen on liitettävä arvio toiminnan muutoksen vaikutuksista päästöihin ja niiden ympäristövaikutuksiin tarkasteltuna kaikkien päästoelementtien osalta.

44. Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista, esitettävä ympäristölupaviranomaiselle hakeuksena yksityiskohtainen suunnitelma vesiensuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toiminnoista ja lopettamisen jälkeisestä tarkkailusta. Suunnitelmassa on esitettävä alueen puhdistaminen, rakennelmien ja rakennusten mahdollinen purkaminen, säiliöiden ja putkistojen tyhjentäminen ja purkaminen, jätteiden ja purkutoiminnoista kertyvien materiaalien käsittely, selvitys alueen maape-

Metsä Fibre
Kemin tehdas

rän kunnosta ja mahdollinen kunnostustarpeen arviointi sekä jälkitarkkailun tarve. Sulkemissuunnitelmassa on vertailtava laitosalueen senhetkistä tilaa ympäristönsuojelulain 82 §:n mukaiseen perustilaselvitykseen.

Toiminnan loputtua on alueelta poistettava kaikki ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat koneet ja laitteet, tuotteet, sivutuotteet, kemikaalit, polttoaineet ja jätteet. Luvanhaltijan on huolehdittava, että toiminnan lopettamisen jälkeenkin päästöjen rajoittamiseksi tarpeelliset rakenteet ja laitteet ovat käytössä ja pysyvät toimintakuntoisina siihen asti, kunnes lupaviranomainen jälkihoitovaiheen päästö- ja vaikutustarkkailutietojen perusteella päättää, että järjestelmät eivät ole tarpeen. Luvanhaltija vastaa toiminnan päätyttyä edelleen tarpeellisista toimenpiteistä pilaantumisen ehkäisemiseksi, toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta.

Hakija ilmoittaa ympäristönsuojelulain 94§ mukaisesti toiminnan päättymisestä ja esittää ympäristöluvan lupamääräyksen 44 mukaisesti sellutehtaan lopettamissuunnitelman. Samalla hakija pyytää lupaviranomaiselta 17.5.2019 annetun sellutehtaan ympäristöluvan (liite 1) sekä siinä esitettyjen velvoitteiden raukeamista kokonaisuudessaan ympäristönsuojelulain 88§ mukaisesti. Muilta osin olemassa olevat toimijat integraatissa säilyvät ennallaan. Toiminnan lopettaminen ei koske tehtaan jätehuoltoaluetta, sillä sen toiminta jatkuu muutettuna biotuotetehtaalle ja jätehuoltoalueelle myönnettyjen ympäristölupien mukaisesti.

Biotuotetehtaalle myönnetyn ympäristöluvan lupamääräykset astuvat voimaan biotuotetehtaan toiminnan käynnistyessä. Lupa sisältää integraatissa sijaitsevan uuden biologisen jätevedenpuhdistamon toiminnan.

LAITOS JA SIJAINTI

Metsä Fibre Oy Kemin sellutehdas on valmistanut valkaistua havu- ja koivusellua yhteensä noin 620 000 t/a. Sellutehdas sijaitsee Kemin kaupungissa, Pajusaaren kaupunginosassa Metsä Fibre Oyn omistamalla kiinteistöllä 240-28-2901-5. Sellun tuotanto alueella on alkanut 1919 ja nykyisen sellutehtaan toiminnot on rakennettu vaiheittain 1970-luvulta alkaen. Metsä Fibre Oy:n rakentama uusi biotuotetehdas sijaitsee samalla tehdasalueella olemassa olevan tehtaan välittömässä läheisyydessä. Nykyisen sellutehtaan toiminta päättyy biotuotetehtaan käynnistyessä.

TOIMINTAAN LIITTYVÄT LUVAT

Toimintaan liittyvät voimassa olevat ympäristönsuojelu-, jäte- ja vesilainsäädäntöön perustuvat luvat:

Sellutehdas

Metsä Fibre Oy Kemin sellutehtaan ympäristölupa, annettu 17.5.2019, Päätos 64/2019, Dnro PSAVI/597/2019 (Liite 1)

Metsä Fibre
Kemin tehdas

Vaasan hallinto-oikeuden päätös em. luvan valitusten osalta, annettu 17.11.2021 Dnrot 00749/19/5101 ja 00752/19/5101

Integraatissa sijaitseva Metsä Boardin kartonkitehdas

Metsä Board Kemin kartonkitehtaan ympäristölupa, annettu 17.5.2019, päätös 65/2019, Dnro PSAVI598/2015

Vaasan hallinto-oikeuden päätös em. luvan valitusten osalta, annettu 17.11.2021 Dnrot 00748/19/5101 ja 00753/19/5101

Jätteen käsittely

Kemin tehtaan teollisuusjätteen käsittelyalueen ympäristöluvan lupamääräysten tarkistaminen, annettu 21.12.2018, päätös 132/2018/1, Dnro PSAVI/608/2015

Sellun valmistus ja jätevesien käsittely tulee jatkumaan Metsä Fibre Oy:n biotuotetehtaan myönnetyn ympäristöluvan lupaehtojen mukaisesti, Dnro PSAVI/7988/2019, 18.12.2020. Lupapäätös sisältää biotuotetehtaan lisäksi määräykset energiantuotantoa, jätevesien käsittelyä ja käsiteltyjen jätevesien johtamista mereen, rikkihappolaitoksen toimintaa, klooridioksidin valmistusta, kuoren kuivauslaitoksen ja kuivatun kuoren kaasutuslaitoksen toimintaa, jätteen käsittelyä, jäähdytysvesien johtamista Kurimonhaaraan ja muita päätoimintaa palvelevia aputoimintoja.

TOIMINNAN LOPETTAMINEN JA SIIHEN LIITTYVÄT TOIMENPITEET

Sellutehtaan toiminta loppuu vaiheittain alasajosuunnitelman mukaisesti vuoden 2023 kolmannen vuosineljänneksen aikana, jonka jälkeen käynnistyy biotuotetehtaan toiminta.

Käyvän sellutehtaan toiminnoista jää edelleen käyttöön voimalaitoskattila K10 sekä keittämön Kamyra 1 -keitin (jatkossa Metsä Boardin toimintona). Muilta osin tehtaan koneet ja laitteet tyhjennetään ja puhdistetaan vuoden 2023 loppuun mennessä. Tehtaan purkaminen alkaa 2023 ja se tullaan oleellisilta osin saattamaan loppuun vuoden 2025 aikana.

Jätevedet

Tehtaan tuotannollisen toiminnan päättyessä jätevesien syntyminen suljettavalta tehtaalta vähenee merkittävästi ja päättyy vähitellen kokonaan. Toiminnan päättyttyä prosessilaitteiden, säiliöiden ja putkistojen sekä lattioiden ja kanaalien pesuvedet johdetaan hallitusti biotuotetehtaan biologiselle puhdistamolle puhdistettavaksi. Puhdistusvaiheen arvioidaan kestävän noin kaksi kuukautta. Vedet käsitellään biologiselle puhdistamolle asetettujen lupamääräysten mukaisesti. Pesuvesien määrä ja kuormitus on erittäin pieni suhteessa toiminnan aikaiseen jätevesimäärään, eikä niiden odoteta aiheuttavan olennaista kuormitusta vesistöön.

Metsä Fibre
Kemin tehdas

Kiinteistön saniteettivedet ja sosiaalitulojen vedet johdetaan purkamisen aikana uudelle biologiselle puhdistamolle puhdistettavaksi. Kiinteistön palovesi- ja sprinklerijärjestelmä jää toimimaan rakennusten purkamiseen asti.

Raaka-aineet, kemikaalit ja polttoaineet

Prosessilaitteisiin jäävät käyttökelpoiset raaka-aineet, kemikaalit ja polttoaineet hyödynnetään kokonaisuudessaan uudella biotuotetehtaalla, integraatin muilla laitoksilla tai Metsä Fibren muilla sellutehtailla.

Alueella nyt sijaitsevat yli 10 m³ kevyen polttoaineen säiliöt poistetaan käytöstä ja puretaan tehtaan purkamisen aikana 2025 loppuun mennessä.

Kuormitus ilmaan ja vaikutukset ilmanlaatuun

Tuotannollisen toiminnan päättyessä tehtaan päästöt ilmaan loppuvat. Tehtaan toiminnan päättymisestä ei aiheudu merkittäviä päästöjä ilmaan. Tehdas ajetaan alas suunnitelmallisesti ja savu- ja hajukaasujen käsittelylaitteet pidetään päällä tarpeellisen ajan.

Melu

Toiminnan päättymisen johdosta ei ole tarpeen tehdä erillisiä meluselvityksiä tai –mittauksia, koska melua aiheuttavat toiminnot loppuvat.

Sellun valmistus ja siihen liittyvä toiminnot alueella jatkuvat uudella biotuotetehtaalla. Meluselvitykset ja –mittaukset tehdään jatkossa biotuotetehtaan ympäristöluvan mukaisesti. Sellutehtaan rakennusten purkamisen yhteydessä saattaa syntyä väliaikaista melua. Toiminta painottuu arkipäiville ja loppuu purkuprojektin päättyttyä.

Jätteet

Toiminnan lopettamisen yhteydessä syntyvät jätteet toimitetaan joko tehtaan omalle kaatopaikalle tai muuhun asianmukaiseen käsittelyyn olemassa olevan ympäristöluvan mukaisesti.

Vaarallisten jätteiden varasto tyhjenetään ennen tehtaan purkamista asianmukaiseen käsittelyyn. Biotuotetehtaalle on rakennettu uusi vaarallisten jätteiden vastaanottopaikka.

Liikenne

Purettavien koneiden ja laitteiden sekä rakennusjätteen poiskuljetus lisää raskaan liikenteen määrää hetkellisesti tehdasalueen ympäristössä

Metsä Fibre
Kemin tehdas

integraatin muun liikenteen lisäksi. Kokonaisuutena tehdään toiminnan päättymisellä ei ole kuitenkaan merkittävää vaikutusta alueen liikenteeseen. Teollinen toiminta alueella jatkuu ja laajenee uuden biotuotetehtaan myötä.

Laitteiden ja tehdasrakennusten purkaminen

Tehtaan prosessilaitteet ja koneet puretaan tehdasrakennuksista ja myydään uusiokäyttöön tai rautaromuksi. Koneiden ja laitteiden purkaminen ei aiheuta merkittävää pölyämistä tai päästöjä ilmaan.

Pääosa tehdasrakennuksista puretaan toiminnan lopettamisen yhteydessä pois. Purettavia rakennuksia ovat muun muassa kuorimo, kuitulinjalla ja talteenottolinjalla sijaitsevat rakennukset sekä erilaiset varastosäiliöt ja -altaat. Toimintaa jatkavat rakenteet säilytetään ennallaan. Kamyri 1-keittimelle tehdään prosessimuutoksia, joiden jälkeen se toimii osana Metsä Boardin kartonkitehdasta. Ympäristöluvan osalta jatkavat toiminnot sisältyvät biotuotetehtaan ympäristölupaan. Kamyri 1 -keittimen osalta operatiivinen rajapinta ja ympäristövastuut tarkennetaan integraattisopimuksessa.

Rakennusten purkamisessa syntyvät jätteet hyödynnetään mahdollisimman tarkkaan sopivissa hyötykäyttökohteissa. Purkubetonia syntyy arviolta n. 200 000 t ja rautaa 12 000 t. Kaikki purkumateriaalit pyritään toimittamaan ensisijaisesti hyötykäyttöön. Betoni- ja tiilimurske on tarkoitus hyödyntää pääosin tehdasalueen tasauksessa ja maarakentamisessa. Loput toimitetaan kierrätykseen ja hyötykäyttöön materiaalina muihin kohteisiin.

Vaikeasti purettavat maanalaiset betoni- ja asfalttirakenteet, kuten haketunnelit ja rakennusten perustukset, tullaan jättämään osittain paikoilleen vähintään 0,5 m syvyyteen lopullisesta maanpinnasta.

Rakennusten purkamisen yhteydessä on mahdollista syntyä ajoittain pölyämistä, mitä hallitaan tarpeen mukaan pölyntorjuntalaitteistolla. Vaikutukset rajoittuvat lähelle purkupaikkaa.

Rakennusten purkamiselle haetaan erilliset maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset purkuluvat. Purkamisesta ja purkumateriaaleista laaditaan purkulupahakemuksien liitteeksi erillinen hyödyntämissuunnitelma.

Maaperää ja pohjavettä koskevat toimet direktiivilaitoksen toiminnan päättyessä

Alueella on tehty YSL 82§ mukainen maaperän perustilaselvitys aikana vuonna 2015 (liite 2). Perustilaselvityksessä ei tullut ilmi senkaltaisia seikkoja, jotka edellyttäisivät välitöntä maaperän puhdistamisesta.

Nykyisen tehtaan alue jää osaksi uuden biotuotetehtaan toiminta-alueeksi ja alueella tulee jatkamaan teollinen toiminta. Siten viranomaisen ei ole tarpeen antaa määräyksiä perustilan palauttamisesta nykyisen tehtaan toiminnan lopettamisen yhteydessä. Toiminnanharjoittaja tulee tekemään

Metsä Fibre
Kemin tehdas

nykyisen maaperän pilaantuneisuutta koskevan lainsäädännön ja selvilläolovelvollisuutensa perusteella tarvittavia maaperäselvityksiä aina ennen lisärakentamista, maamassojen kaivua tai alueiden käyttötarkoituksen muutosta.

Tarkkailu

Sellutehtaan toiminnan lopettaminen ei edellytä erityistä nykyisestä poikkeavaa tarkkailua. Teollinen toiminta alueella jatkuu ja alueella käytössä olevat ilmanlaadun ja vesistön tarkkailuohjelmat säilyvät ennallaan tai laajenevat biotuotetehtaan toiminnan käynnistyttyä. Tarkkailua tullaan jatkamaan hyväksytyjen ilmanlaadun- ja vesistö tarkkailuohjelmien mukaisesti.

Raportointi

Hakija laatii sellutehtaan lopettamiseen liittyvistä toimista yhteenvedon, joka toimitetaan lupaviranomaiselle olennaisten purkutoimenpiteiden päätyttyä, arviolta vuoden 2025 loppuun mennessä.

LUPAEHTOJA KOSKEVA ESITYS

Hakija pyytää aluehallintovirastoa rauettamaan Kemin sellutehtaan nykyiset ympäristölupapäätökset ja niissä esitetyt velvoitteet kokonaisuudessaan. Vuoden 2023 osalta ympäristöluvan mukainen raportointi tehdään kolmannen vuosineljänneksen loppuun eli 30.9.2023 saakka.

Hakija esittää, että sulkemistoimenpiteiden toteuttaminen tässä ilmoituksessa esitetyllä tavalla on riittävä menettely eikä sulkemistoimenpiteille ole tarpeen asettaa esityksestä poikkeavia velvoitteita tai rajoituksia.

Espoossa 29.3.2023

METSÄ FIBRE OY

pp. Ismo Nousiainen

pp. Kaija Pehu-Lehtonen

Liitteet

1. Metsä Fibre Oy Kemin sellutehtaan ympäristölupa, annettu 17.5.2019, Päätös 64/2019, Dnro PSAVI/597/2019

2. Metsä Group Kemin tehtaat perustilaselvitys 26.2.2015, Ramboll